

Europskog vijeća proizvođača vinila, objavljeno u časopisu *Modern Plastics* iste godine: ... *Jedini način da riješimo mnoga pitanja koja se tiču PVC-a jest kombiniranje potreba poslovanja i okoliša sa zdravim razumom.* Rezultat tih nastojanja je poznat: proizvodnje PVC-a u Hrvatskoj više nema, a svjetska proizvodnja i potrošnja tog polimera stalno raste. Slična je sudbina drugoga velikog proizvođača polimera u Hrvatskoj. Još 1999. objavili smo opsežan broj posvećen 40 godina proizvodnje polimera u tvrtki *Polimeri d.o.o.*, nastaloj 1995. spajanjem tvrtki *OKI*, Zagreb, i *DINA*, Omišalj, a danas je opet aktualizirano pitanje unapređenja ili gašenja proizvodnje u tvrtki *DIOKI*. O stanju u proizvodnji, ne samo polimera u Hrvatskoj, pisao je u svom obraćanju čitateljima *Polimera* Vladimir Ferdelji, tadašnji predsjednik *Zajednice za plastiku i gumu i pripadajuću opremu*, osnovane još 1999. radi očuvanja proizvodnih pogona. ... *U hrvatskom društvu industrija je dosegla socijalnu razinu beskućnika, a indu-*

strijski subjekti zahvaćeni su epidemijom opće nelikvidnosti. Industrija je tehnološki zaostala i programski dezorijentirana. Hvata posljednje slamke spasa ili nestaje u valovima stečaja. Postavlja se ključno pitanje smije li struka nijemo promatrati događaje koji ugrožavaju njenu opstojnost... Skupina vodećih stručnjaka, znanstvenika i privrednika iz lanca proizvodnje i prerade polimernih materijala pokrenula je osnivanje Zajednice... da se vrati dignitet jednoj od najpropulzivnijih gospodarskih djelatnosti u svijetu... (*Polimeri*, 21(2000)1-2)

U proteklih tridesetak godina bilo je, razumljivo, nedostataka i propusta. (*Tko radi, taj i griješi!*) Odnosno tako se barem činilo pojedincima koji nisu bili zadovoljni što im nismo mogli u cijelosti posvetiti pojedini broj ili nismo bili dovoljno pažljivi u redosljedu priloga prigodom obljetnica.

Područje industrije polimera u nas sve se više smanjuje iako je do pojave recesije svjetska

proizvodnja polimernih materijala bilježila stalan godišnji rast od oko 9 %, tako da od njega ne možemo očekivati veliku materijalnu potporu. Zbog globalne, ali i naše financijske situacije ne možemo više računati ni na znatniji udio reklama. Promijenilo se u proteklih 30 godina mnogo toga u okruženju, ali potreba za informacijama je ostala. A time i potreba izlazenja *Polimera*. Društvena vrijednost časopisa višestruko nadvisuje troškove njegova izdavanja. Prema riječima dugogodišnjeg predsjednika *Društva za plastiku i gumu* Vladimira Ferdeljija, posebice u ovoj situaciji sveopće krize i zatvaranja proizvodnih pogona, važno je sačuvati ljude i znanje, a časopis je upravo jedna od mogućnosti očuvanja znanja sadašnjih i budućih korisnika.

Glavna urednica
Đurđica ŠPANIČEK

Polimeri na Festivalu znanosti

Na ovogodišnjem *Festivalu znanosti* prvi put u većem broju sudjelovali predavači koji se bave polimerima, koji su odlučili približiti plastiku zainteresiranoj publici. I u Zagrebu i u Splitu *polimerni dan* bio je 20. travnja 2010.

Zagrebačka predavanja održana su u maloj dvorani *Tehničkoga muzeja*, središnjeg mjesta *Festivala*. Prvo predavanje održale su tri predavačice s *Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije*, Jasenka Jelenčić, Zlata Hrnjak-Murgić i Anita Ptiček Siročić. Tema su bili različiti načini uporabe plastičnog otpada, od proizvodnje novog materijala preko pretvaranja u benzin, dizelsko ulje, gorivi plin do energijske uporabe spaljivanjem. Naglašena je raširenost plastike u svakodnevnom životu, koji bi bio nezamisliv bez plastičnih materijala.

I predavanje Jelene Macan, s istog *Fakulteta*, dotaknulo se sveprisutnosti plastike u moder-

nom svijetu. Glavna tema predavanja bili su prigovori plastici (ponajprije ekološki), njihova pozadina i opravdanost. Na žalost, na oba predavanja bio je skroman odaziv publike, koju ove teme nisu uspjele *odvući* od raznolike ponude radionica i izložbi koje su se održavale u velikoj dvorani *Tehničkoga muzeja*. Kako radionice već tradicionalno privlače najveću pozornost posjetitelja *Festivala*, vrijedilo bi osmisliti *plastičnu radionicu* do sljedećeg *Festivala*.

Predavanje Igora Čatića pobudilo je primjetno veće zanimanje; čini se da je barem dio publike redovito pratio njegova pisma čitatelja u *Vjesniku*. Tema predavanja bila je povezivanje proizvodnih postupaka koje je razvila ljudska civilizacija s onima u prirodi.

U Splitu predavanje o plastici u suvremenom društvu održale su Nataša Stipanelov-Vrandečić i Tonka Kovačić s *Kemijsko-tehnološkog fakul-*

teta. I tu je naglasak bio na plastici u suvremenom društvu i njezinoj nezamjenjivosti u svakodnevnom životu. Predavanje se dotaknulo i problema plastičnog otpada, koji je zbog velike uočljivosti najviše odgovaran za lošu reputaciju plastike. Predavanje je održano u kavani *Luxor*, u sklopu znanstvenog kafića, koji je kao oblik populariziranja znanosti već gotovo godinu dana prisutan i prepoznat u Splitu. Posjetitelji imaju priliku slušati predavanja u opuštenom ozračju, uz kavu ili sok, a nakon predavanja mogu postavljati pitanja i razmijeniti mišljenja sa znanstvenicima. Tako se najlakše uklanjaju predrasude o znanstvenicima i potiče zanimanje mladih za znanost, kao i komuniciranje publike s predavačima, koje je kod nas još uvijek rijetkost.

Jelena MACAN